

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Urtos/4/2024
Identifikačné číslo spisu:	7024200090
Dátum vydania rozhodnutia:	30.07.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:7024200090.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Štífta a JUDr. Mariána Mačuru v trestnej veci odsúdeného J. T. pre zločin vraždy podľa § 140 ods. 2 Trestného zákonníka Českej republiky spáchaný v štádiu pokusu podľa § 21 ods. 1 Trestného zákonníka Českej republiky a spáchaného formou účastníctva podľa § 24 ods. 1 písm. a) Trestného zákonníka Českej republiky a iné, v konaní o návrhu odsúdeného o podmienéčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 30. júla 2024 v Bratislave sťažnosť odsúdeného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo 6. júna 2024, sp. zn. 8Ntc/14/2024, a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného J. T. zamietla.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) uznesením zo 6. júna 2024, sp. zn. 8Ntc/14/2024, podľa § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 549/2011 Z. z.“), § 67 ods. 1 Tr. zák. zamietol návrh odsúdeného J. T., nar. XX. G. XXXX vo T. Q. W., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Ilava, o podmienéčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vo veci Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 4Ntc/44/2020.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený J. T. sťažnosť priamo do zápisnice na verejnom zasadnutí, ktorú odôvodnil prostredníctvom obhajkyne JUDr. Jany Závodskej písomným podaním z 9. júla 2024 a v ktorej v podstate zopakoval svoju argumentáciu z návrhu o podmienéčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Mal za to, že pri posudzovaní splnenia podmienok pre podmienéčné prepustenie je rozhodujúca právna kvalifikácia podľa rozhodnutia štátu pôvodu, teda štátu, rozhodnutie ktorého bolo uznané príslušným súdom Slovenskej republiky. Rovnako ako v návrhu o podmienéčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody svoj názor opieral o publikovanú judikatúru (R 13/2016) a článok 17 ods. 4 Rámcového dohovoru Rady č. 2008/909/SVV. Mal za to, že splnil nielen formálnu, ale aj materiálnu podmienku pre vyhovieenie jeho návrhu o podmienéčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody

argumentujúc, že plnil program zaobchádzania, zapájal sa do aktivít organizovaných pre odsúdených, jeho správanie bolo slušné a bezkonfliktné, bol desať krát disciplinárne odmenený, má kritický postoj k trestnej činnosti, preukázal, že sa mieni riadne zamestnať u konkrétneho zamestnávateľa, zabezpečil si bývanie a mieni zintenzívniť vzťah s rodinou.

Z týchto dôvodov odsúdený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté rozhodnutie krajského súdu zrušil a sám vo veci rozhodol tak, že vyhovie jeho návrhu o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, určí mu primeranú skúšobnú dobu a uloží mu primerané obmedzenia.

Sťažnosť spoločne s kompletným spisovým materiálom bola Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) riadne predložená 22. júla 2024. Následne najvyšší súd postupom podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému odsúdený podal sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku predchádzajúce, a dospel pritom k záveru, že sťažnosť odsúdeného J. T. nie je dôvodná.

Najvyšší súd zo spisového materiálu zistil, že Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 25. januára 2021, sp. zn. 4 Ntc 44/2020, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. apríla 2021, sp. zn. 4 Urto 3/2021, rozhodol podľa § 15 ods. 1, § 17 ods. 1 zák. č. 549/2011 Z. z. tak, že rozsudok Krajského súdu v Prahe, Česká republika zo 7. marca 2017, sp. zn. 5T/38/2016, právoplatný 31. októbra 2017, v spojení s rozsudkom Vrhného súdu v Prahe, Česká republika z 31. októbra 2017, sp. zn. 7To/82/2017, ktorým bol odsúdený J. T. na tam popísanom skutkovom základe uznáný vinným zo zločinu vraždy podľa § 140 ods. 2 Trestného zákonníka Českej republiky spáchaného v štádiu pokusu podľa § 21 ods. 1 Trestného zákonníka Českej republiky a formou účasti podľa § 24 ods. 1 písm. a) Trestného zákonníka Českej republiky, zo zločinu nedovolenej výroby a iného nakladania s omamnými a psychotropnými látkami a jedmi podľa § 283 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákonníka Českej republiky a z prečinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny podľa § 348 ods. 1 alinea 2 Trestného zákonníka Českej republiky, a za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 13 (trinásť) rokov, sa uznáva vo výroku o vine a vo výroku o treste odňatia slobody a vykoná sa na území Slovenskej republiky. Súd zároveň rozhodol podľa § 517 ods. 2 Tr. por. v spojení s § 48 ods. 3 písm. b) Tr. zák. tak, že odsúdený bude vo výkone trestu odňatia slobody pokračovať bez jeho premeny v ústave na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Uznesením Krajského súdu v Košiciach zo 6. júla 2021, sp. zn. 4Ntc/44/2020, v spojení s opravným uznesením z 23. júla 2021, sp. zn. 44Ntc/44/2020, bola odsúdenému podľa § 18 ods. 2 zákona č. 549/2011 Z. z., § 45 ods. 4 Tr. zák. započítaná do uloženého trestu odňatia slobody doba väzby od 28. júla 2015 o 19:45 hod. do 29. novembra 2016 do 15:30 hod., doba väzby od 29. novembra 2016 o 15:50 hod. do 19. decembra 2017 do 24:00 hod. a doba výkonu trestu odňatia slobody od 20. decembra 2017 od 00:00 hod. do 28. mája 2021.

Dňa 22. marca 2024 podal odsúdený návrh o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody s odôvodnením, že po započítaní väzby a výkonu trestu odňatia slobody v Českej republike doposiaľ vykonal trest odňatia slobody v trvaní 8 rokov a 9 mesiacov a 23 dní, teda z uloženého trestu odňatia slobody vo výmere 13 rokov už vykonal dve tretiny. Odsúdený v návrhu ďalej uviedol, že na účely rozhodovania o podmiennečnom prepustení pri trestnom čine, za ktorý bol uznáný vinným kvalifikovanom ako zločin, podľa ustanovenia § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zák. splnil formálnu podmienku pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 13/2015, podľa ktorého z hľadiska posúdenia dotknutého trestného činu ako prečinu, zločinu alebo obzvlášť závažného zločinu vo vzťahu k podmienke výkonu určitej časti trestu pri podmiennečnom prepustení (§ 66, § 67 Tr. zák.) je rozhodujúca právna kvalifikácia podľa cudzieho rozhodnutia (a týmto rozhodnutím kvalifikačne použitého zákona iného štátu), ktoré bolo uznané príslušným súdom Slovenskej republiky. Uvedené podľa názoru odsúdeného zodpovedá článku 17 ods. 4 Rámcového dohovoru Rady č. 2008/909/SVV, podľa ktorého členské štáty môžu stanoviť, že pri každom rozhodnutí o predčasnom alebo podmiennečnom prepustení sa môže brať ohľad aj na tie ustanovenia vnútroštátneho

práva uvedené štátom pôvodu, podľa ktorých má daná osoba nárok na predčasné alebo podmienené prepustenie v istom stanovenom čase. Odsúdený mal za to, že splňa tak formálne, ako i materiálne podmienky pre podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, keďže jeho správanie je slušné, bol deväť krát disciplinárne odmenený pochvalou, počas výkonu trestu plnil program zaobchádzania, zapája sa do aktivít organizovaných pre odsúdených v rámci ústavu a z jeho správania, kritického postoja k trestnej činnosti, ktorej sa dopustil, možno usúdiť, že prognóza jeho ďalšieho správania nasvedčuje tomu, že možno od neho očakávať, že po prípadnom podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody povedie riadny život. Taktiež uviedol, že sa mieni zamestnať, získal písomný prísľub na uzavretie pracovnej zmluvy, zabezpečil si bývanie formou nájmu a má záujem zintenzívniť svoj vzťah k rodine. Navrhol preto, aby krajský súd rozhodol podľa § 415 Tr. por. o jeho podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody a zároveň určil primeranú skúšobnú dobu, prípadne ďalšie obmedzenia, ktorým je pripravený sa podrobiť.

Z hodnotenia odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS a ÚVV Ilava vyplýva, že odsúdený J. T. nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody dodaním z cudziny 28. mája 2021 do ÚVV a ÚVTOS Bratislava. Do ÚVTOS a ÚVV Ilava bol premiestnený na ďalší výkon trestu 29. júna 2021. Po pobyte v nástupnom oddiele bol umiestnený do kolektívu odsúdených diferenciacnej skupiny B v maximálnom stupni stráženia. V súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody v kolektíve odsúdených diferenciacnej skupiny „B“ v strednom stupni stráženia. Správanie a vystupovanie odsúdeného v predchádzajúcich ústavoch počas výkonu väzby a výkonu trestu v Českej republike a v ÚVV a ÚVTOS Bratislava bolo na požadovanej úrovni. V kolektíve odsúdených bol nekonfliktný. Bolo mu udelených sedem disciplinárnych odmien. Disciplinárny trest mu nebol uložený. V oblasti rešpektovania platných noriem a plnenia povinností sa zo strany odsúdeného počas priebehu výkonu trestu odňatia slobody v ÚVTOS a ÚVV Ilava nedostatky nevyskytujú. Pokyny a nariadenia personálu rešpektuje, správanie a vystupovanie voči osobám, s ktorými prichádza do styku, je na požadovanej úrovni. Disciplinárna odmena mu bola udelená trikrát, disciplinárny trest mu uložený nebol. Pravidelne sa zúčastňuje ponúkaných aktivít kultúrno-osvetovej činnosti. Do pracovného procesu bol odsúdený zaradený na dvoch pracoviskách. V prvom prípade bol z pracoviska vyradený z dôvodu nezvládnutia technologického postupu, počas krátkeho pôsobenia na tomto pracovisku sa iné nedostatky nevyskytli. V súčasnosti je zaradený na pracovisko v ústave, v súvislosti s týmto pracovným zaradením neboli zaznamenané nedostatky a odsúdeného je možné hodnotiť ako pracovníka s osvojenými pracovnými návykmi. Do činnosti pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného sa zapája, a to na pomocných čistiacich a upratovacích prácach v rámci celej a sektora. Je rozvedený, v súčasnosti je v partnerskom vzťahu s družkou. Z predchádzajúceho manželstva má dve dospelé deti. Vyživovaciu povinnosť nemá. Kontakt najskôr nadviazal a v súčasnosti udržiava formou telefonovania a nepravidelnej korešpondencie s družkou, matkou a kamarátom. V neskoršom období nadviazal kontakt so sestrou, s jej manželom a prostredníctvom družky je v kontakte aj s družkinou matkou. Návštevy boli realizované nepravidelne, striedavo s kamarátom, so sestrou, jej manželom a s matkou družky. S matkou návštevy realizuje zriedkavo z dôvodu veľkej vzdialenosti a nepriaznivého zdravotného stavu matky. Návštevy formou videohovoru nevyužíva. V komunikácii dodržiava zásady slušného správania. Odsúdený z komplexného hľadiska program zaobchádzania plní čiastočne. K spáchanej trestnej činnosti spočiatku zaujímal nekritický postoj, neskôr bol však zaznamenaný pozitívny posun k vnímaniu negatív spáchanej trestnej činnosti, a teda k prijatiu kritického postoja k spáchanej trestnej činnosti. V prístupe odsúdeného k plneniu povinností a rešpektovaniu zákazov neboli zaznamenané nedostatky. Povinnosti si plní, rozvíja si právne a spoločenské vedomie. Voľný čas trávi aktívne a zmysluplne. O pracovné zaradenie a pracovné aktivity prejavuje požadovaný záujem. Vzťahy a kontakty s rodinou síce nie sú pravidelné, ale sú pozitívne a korektné, komunikácia je podporného charakteru. Resocializačná prognóza je hodnotená ako menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti. Odsúdený nepreukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie a jeho podmienené prepustenie sa neodporúča. Riaditeľ ÚVTOS a ÚVV Ilava záverom poukázal na skutočnosť, že termín, kedy môže byť v zmysle § 66 Tr. zák. odsúdený podmienené prepustený, uplynie 28. apríla 2025.

Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. súd, ktorý rozhodol o uznaní a výkone rozhodnutia, je oprávnený prijať všetky následné rozhodnutia spojené s výkonom trestnej sankcie vrátane

podmienečného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa § 67 ods. 1 Tr. zák. osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmienečne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Z vyššie citovaných ustanovení vyplýva, že pre podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je nutné, aby odsúdený kumulatívne splnil dve podmienky. Formálnu - vykonal trest v zákonom stanovenej dobe a materiálnu - plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Už vo vzťahu k formálnej podmienke najvyšší súd konštatuje, že táto nie je splnená. Skutky, ktoré sú predmetom tohto konania boli v Českej republike právne kvalifikované ako zločin vraždy podľa § 140 ods. 2 Trestného zákonníka Českej republiky spáchaného v štádiu pokusu podľa § 21 ods. 1 Trestného zákonníka Českej republiky a formou účasti podľa § 24 ods. 1 písm. a) Trestného zákonníka Českej republiky s trestnou sadzbou 12 - 20 rokov, zločin nedovolennej výroby a iného nakladania s omamnými a psychotropnými látkami a jedmi podľa § 283 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákonníka Českej republiky s trestnou sadzbou 8 - 12 rokov a prečin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny podľa § 348 ods. 1 alínea 2 Trestného zákonníka Českej republiky s trestnou sadzbou 0 - 3 roky. Pokiaľ ide o posúdenie splnenia formálnych podmienok podmienečného prepustenia najvyšší súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 8. septembra 2015, sp. zn. 2 Urtost 1/2015 zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 13/2016, podľa ktorého „z hľadiska posúdenia dotknutého trestného činu ako prečinu, zločinu alebo obzvlášť závažného zločinu vo vzťahu k podmienke výkonu určitej časti trestu pri podmienečnom prepustení (§ 66, § 67 Tr. zák.) je rozhodujúca právna kvalifikácia podľa cudzieho rozhodnutia (a týmto rozhodnutím kvalifikačne použitého zákona iného štátu), ktoré bolo uznané príslušným súdom Slovenskej republiky, a to z hľadiska kritérií uvedených v § 10 a v § 11 Tr. zák. (forma zavinenia a trestná sadzba trestu odňatia slobody).“ Vzhľadom na uvedené je potrebné vychádzať z trestnej sadzby zločinu vraždy podľa § 140 ods. 2 Trestného zákonníka Českej republiky v rozpätí 12 až 20 rokov a posúdiť predmetný trestný čin ako obzvlášť závažný zločin, preto v súlade s § 67 ods. 1 Tr. zák. môže odsúdený žiadať o podmienečné prepustenie po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody. Keďže odsúdený výkon uloženého trestu nastúpil 28. júla 2015, v zmysle § 67 ods. 1 Tr. zák. bude formálna podmienka pre podmienečné prepustenie splnená po vykonaní troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody 28. apríla 2025.

Najvyšší súd v súvislosti s otázkou posudzovania splnenia podmienok pre podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody uloženého cudzím rozhodnutím ďalej poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 7. apríla 2016, sp. zn. 5 Urtost 2/2016, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 5/2017, v zmysle ktorého „ak došlo k uznaniu rozhodnutia súdu iného štátu, či už podľa Trestného poriadku alebo podľa zákona č. 549/2011 Z.z. v znení zákona č. 344/2012 Z.z., podmienky pre podmienečné prepustenie sa vždy posudzujú podľa Trestného zákona (Slovenskej republiky), nie podľa práva štátu, ktorého rozhodnutie sa po jeho uznaní vykonáva (štátu pôvodu)“.

Z uvedeného rozhodnutia najvyššieho súdu vyplýva, že na podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody sa u osôb, ktoré svoj trest vykonávajú na území Slovenskej republiky na základe predtým uznaného cudzieho rozhodnutia, plne vzťahuje Trestný zákon Slovenskej republiky.

Uvedený záver vyplýva tak z dôvodovej správy k predmetnému ustanoveniu, ako aj z čl. 17 ods. 1 Rámcového rozhodnutia Rady 2008/909/SVV o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, na účely ich výkonu v Európskej únii (ďalej len „Rámcové rozhodnutie“), v ktorom sa uvádza, že výkon trestu sa riadi právom vykonávajúceho štátu. Pokiaľ odseky 2 a 3 neustanovujú inak, orgány vykonávajúceho štátu sú ako jediné príslušné rozhodovať o postupoch výkonu a určovať všetky

s tým súvisiace opatrenia vrátane dôvodov na predčasné alebo podmienené prepustenie.

Hoci v odseku 4 citovaného ustanovenia Rámcového rozhodnutia sa uvádza, že členské štáty môžu stanoviť, že pri každom rozhodnutí o predčasnom alebo podmienenom prepustení sa môže brať ohľad aj na tie ustanovenia vnútroštátneho práva uvedené štátom pôvodu, podľa ktorých má daná osoba nárok na predčasné alebo podmienené prepustenie v istom stanovenom čase, v danom prípade išlo o dobrovoľnú transpozíciu, ktorú Slovenská republika neprebrala (viď tabuľka zhody).

Rovnako si Najvyšší súd Slovenskej republiky dovoľuje upriamiť pozornosť na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 6. októbra 2015, sp. zn. III. ÚS 498/2015, podľa ktorého „existencia odlišných podmienok výkonu trestu odňatia slobody vrátane predpokladov podmieneného prepustenia je v jednotlivých štátoch prirodzená a skutočnosť, že v niektorých aspektoch sa tieto podmienky môžu subjektívne javiť ako prísnejšie, ešte neznamená, že napadnutým rozsudkom došlo k porušeniu sťažovateľom označených práv ústavne nezlučiteľnou aplikáciou (výkladom) zákona o uznávaní a výkone rozsudkov.“

Inými slovami, z pohľadu splnenia podmienok pre podmienené prepustenie z výkonu trestu odsúdeným J. T. nie je relevantné, či ich spĺňa podľa práva Českej republiky, keďže na jeho situáciu sa vzťahuje výlučne § 67 Tr. zák. Slovenskej republiky.

Na podklade vyššie formulovaných úvah najvyšší súd vyhodnotil sťažnosť odsúdeného J. T. ako nedôvodnú, a preto ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.